

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem véthetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petítior első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kinestári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Kétheti levelek.

II.

Budapest, október hóban.
„Aide toi et Dieu l'aidera“ — segíts magadon és az Isten is megsegít; — e francia közmondás igazsága naponkint bizonyul, s mégis a legkevesebb ember hajlandó az isteni segítséget a maga erejével is kissé előmozdítani. „Szemesnek a világ!“ — ez is oly közmondás, melynek mély bölcsességét naponkint saját kárunkra tapasztaljuk a nélkül, hogy tanulnánk belőle.

De hiszen, első levelemben nem azt ígertem, hogy e lap olvasóit minden 14 napban a közmondások feletti elmélkedésekkel fogom mulattatni, vagy ha tetszik untatni, azért sietek kijelenteni, hogy e két közmondás minket torontáliaiakat illet; mi vagyunk kik magunkon segítünk, de csak addig, míg szóval lehet győzni és viszont mi vagyunk, kik legközelebből a magunk kárán fogjuk megtanulni, hogy „szemesnek áll a világ“ — nekünk meglehet, hogy alamizna se jut.

Ha önökben is oly kellemes benyomást ébresztett a lapok azon híre, hogy a legutóbbi napokban az érdeklettek nagy értekezletet tartottak a pest—zimonyi vasut tárgyában, és minden kitelhető módon és áldozatokkal előmozdítani határoztak, oly minden vállalatot, mely e vonal kamatbiztosítás nélküli kiépítésére késznek nyilatkozik; ismétlem, ha e hír önökben is oly kellemes benyomást ébresztett, mint bennem, akkor nem irigylem azon negyedórájukat, mely e hírlapi tudósítás elolvasására következett. De fogok mondani még ennél kellemetlenebbeket is. A hír nemcsak igaz volt, hanem már folynak a tárgyalások és érintkezések is hirneves vállalkozókkal, az érdeklettek áldozatkészsége tettekben nyilatkozik, és alig lehet kételkedni, hogy mielőbb kezdik építeni e vonalat, melynek legelső, és pedig az építkezés megkezdésének pillanatában nyilatkozó eredménye az lesz, hogy a mi életkérdésünket képező kikinda—dunai, vagy akár zombolya—dunai vonalunk létrejöttének még csak reményességét is elfoldeli.

Engedjék meg, hogy néhány kemény szót mondjak ez alkalomból (a kit nem illet ne vegye magára), de az igazságot kimondani kötelességem, és én bizony nem tehetek róla, ha az igazság ezuttal kemény lesz és talán épen nem tetszetős.

Dictiózással, remonstrálással, representációkkal, akár hogy felsallangozzuk deputációkkal, akár mily fényesek legyenek, a mai világban semmire se lehet menni — a mindennapi tapasztalás azt tanítja, hogy minél több a szó, annál kevesebb a tett, zöld asztalnál még nem építettek vasutat.

Igaz, hogy ügyünk menthellen elhanyagolásban részesült a döntő köröknél; igaz, hogy semmi tekintetbe se vétetnek azon áldozatok, melyekkel Torontálme gyének az ország költségeihez évenként járulni kell — joggal nevezhetem áldozatoknak, mert mi megyénk megterhelése sok más dédelgetett és görbe vasutat nyert megyéjéhez épen nem áll arányban — mindez igaz, el is volt mondva sokszor, de ez nem szolgálhat mentségünkül azért, hogy magunk is meghátrálunk, mikor arra kerül a sor, hogy most már tett váltsa fel a szót.

Úgy tudom, tartatott a mult hó végén egy értekezlet, a minket oly közel érdeklő vasut ügyében egy új pénzügyi rendszer alapján. A megye alispánja és Thurn-Taxis Egon hr. nagy buzgalommal felkarolták az ügyet, senki se kételkedik, hogy ok a szót tettekkel is beváltani készek lesznek — és mégis mi volt az eredmény? egy pár indokolatlan protestatio mindenféle megterhelés ellen, hazafias dikciózás a megye jövőjéről az életkérdésről, a kor-

mány és törvényhozás általi elhanyagolatlásról, aztán az egész dolgot ősi szokás szerint szűkebb bizottsághoz utasították, mely bizony hiába fogja munkáját és idejét feláldozni vagy akár a lelkét is kitenni, mert ott, a hol az áldozatkészség szükségétől csak egyesek vannak áthatva és nem mindenki egyaránt, — ott a tervezgetésen túl alig lehet jutni és áthághatlanokká lesznek azon akadályok, melyeknek legyőzésére az egyesült erő nélkülözhetlen.

Pedig mint értesülve vagyok, a terv úgy volt kombinálva, hogy a Nagy-Becskerekig nyuló vonalon — a város kivételével csakis nagybirtokosok lettek volna hivatalosul nem annyira áldozatot hozni, mint a vállalat létrejöttét biztosítani.

A dolgot tehát úgy tekinthetjük mint meghiusultat.

Pedig ne ámítsuk magunkat — nemcsak a jelen perczen, hanem félek hosszú időre ez volt az egyetlen mód a megye lakossága forró vágyának teljesítésére. A kormány és törvényhozás — mint az eddigi tapasztalat tanúsítja, nem hajlandó e vonalat engedélyezni addig, míg a budapest—zimonyi vonalnak kiépítése biztosítva nincs — akkor pedig (kamatbiztosítás melletti engedélyezésről szó sem lehet) kamat garancia nélkül legelőbb csakis az osztrák államvaspálya-társulat építhetné ki, ennek pedig azon gyermekes, kicsinyes és a viszonyok teljes félreismeréséből származó féltékenységnél fogva, melyet bizonyos körök, urak és hírlapok oly sikerrel erőszakoltak fel közvéleményre, egyelőre legalább az engedélyt megadni nem fogják.

Ellenben, ha Torontálme gyé a kormány és törvényhozás elé lépve kijelentette volna, hogy: e vasutvonal életkérdés reánk nézve, ki fogjuk tehát építeni önerőnkkel — merő lehetetlenség, hogy az engedély megtagadása valakinek csak eszébe is juthatott volna.

Nem fogom legyezni a kormány irányunkban követett eljárását, de mi is helyesen tennők, ha el nem felednénk, hogy Magyarország korántsem tartozik, azon boldog országok közé, hol a galambok sülye röpködnek a lábukat lógató emberek szájába.

Én azt hiszen, van még idő teltre ébredni — de sikert csak vállvetett áldozatkészség mellett remélhetünk, ha ez hiányzik — akkor mondjunk le reményeinkről, hogy megnyerhetjük azon eszköz, mely bennünket az ország szívével összekötő és termelésünknek, forgalmunknak, kereskedelmünknek eddig nem ismert lendületet adván, anyagi viszonyaink felvirágzásának legbiztosabb zálogát képezné. Verus.

APRÓSÁGOK.

* A ki még nem tud magyarul, olvassa el a letebb közölt bécsi hirdetésnek bevezetését, és bizonyára elmegy kedve a magyar nyelv tanulástól; egyébiránt a szegény bécsi ember jól fizethette azt az amicit, a ki szerkesztette e levelet:

„Bécs, 1874. október havában. November 16-án 1874. Főnyeremény: 150.000 forint vagy 375.000 Francs. Tekintetesség! Az üzletünk állandósága óta, a mi törekvésünk szüntelen oda fordítva volt, hogy szintegy által állandó lehetőség legpontosabb elintézés, a nekünk részint a T. Cz. közönség alkonyod elégedetten állítani, ép úgy mint szigorú, szilárd és jó állapotú a legmagasb bizottságot megnyerni, és eltartani. Hogy az elvárt haszon a mi tevéységünkért nem maradt távol, már a tündöklő tárgyak melyek a meglepített bizakodást bizonyították, a mely minket e közben a legnehezebb ügyidőszak, a már májusba 1873. betört ügybírálat a T. Cz. közönség részéről ellenlozott. — Midőn mink már ünnepélyesen megmagyarázzuk, hogy éppen úgy mint eddig, jövőbe is a mi buzgalomunk és iparkodásunk lesz, szokott pontosság, szilárd és merő által bizott jegyesség minden tekintetbe igazolni, meg engedjük magunknak, tekintetbe venni a már nálunk nyert nagy sikert figyelemességét, a mely a most még cél irányos ocsósága miatt úgy szeretett. — Ezen alkalommal bátorodunk becses figyelmét a* (és a többi a mi nem oly érdekes).

Szörül szóra így áll irva, alá irva van „Noll K. és társa“.

Egy vig férfi társaság utazott vasuton egy csinos nővel, kinek ajakán kacérossan büszkélkedett egy kis fekete tapasz. A mozdony éles füttye figyelmeztetően hangzék, hogy az alagutak egyikéhez érkeztek. A mint azonban azon áthaladtak, észrevették az utasok, hogy szép delnők ajkáról a tapasz eltűnt s most a vele átellenben ülő úrnét volt látható; vajjon miként történhetett ez meg?

Miután kitudta a sertésajtó, hogy mennyit kell egy dísznó szállításért fizetni, ama kérdést intézte a vasuti pénztárnokhoz, hogy hát a malaczkok részére kaphat-e gyermek jegyet?

Barlingtonon a londoni zsebmetszők nagymestere belépett egy sebész műtői eszközök készítő üzletébe s kérdést tön, készíthet-e e illető tulajdonos, számára egy külön és sajátos alakú kést. A tulajdonos igennel felelt, s a késalak-mintát átvette. Másnap Barlingtonon megjelent az üzletben, átvette a szabályszerűen készített kést, kifizette érte az illetéket és távozott. Azonban a kereskedő kíváncsi neje a távozó után küldi férjét, hogy kérdezze meg tőle, mire használja a saját-szerű kést. Az engedelmes férj meg is tette kíváncságát s az üzlet előtt bámszkodó vevőhöz a kés használatáról illedelmes kérdést intézett. „Uram! ez titok, — mond a kérdező, — ezt csak fülebe sughatom meg. Csakugyan meg is sugta a kereskedőnek, hogy biz az zsebmetszésre készített kés. A kereskedő meglepetve tért vissza üzletébe s megmondta nejének hogy mire való ez a kés. — „No azt el is hiszem, mert az első próbavágást rajta követte el“ — mond neje boszankodva. A kereskedő csak most vette észre, hogy mellényzsebe kivágott s értékes órája a kés árával együtt az ügyes tolvaj birtokába jutott.

— Semmi. Mit műveltek itt leányok?

— Mi semmitem csinálunk tanító úr.

— Semmit? — Mi az a semmi?

— Hunyja be a szemét tanító úr, akkor meglátja.

— Egy elismert tehetségű tanulótl kérdé vizsga alkalmával a hitelemző: Fiam, egy almát kapsz tőlem, ha megmondod, hol lakik az Isten? — Én pedig egy egész tányérral adok a tisztelendő urnak, ha megmondja: hol nem lakik az Isten!

— Két deák vitakozott egymással, hogy a próféta számára megszólat-e, vagy se? — Az egyik azt állította: igen és a szentírásból ezt idézte: És megszólat vala a számar.

Hallom! szólt phlegmával a másik.

— Hány nap van egy héten? kérdi a tanító.
Egy, a vasárnap! feleli a fiu.

— (Érettségi vizsgakor.) Tanár: Nevezzen nekem néhány mythologiai istent.

Diák: Bachus és Venus.

Tanár: Nincs több?

Diák: Nekem a többivel nem volt semmi dolgom.

Kung-Lungban lebetegedett egy nő. Fia született. A bába ez alkalommal roppant kincset lopott a háznál.

— Asszonyom! — vádolá őt a föllábadó anya, — ön ellopta kincseimet!

— Az isten nyíla üssön belém — válaszolt a bába — ha elloptam.

— Ah, — sohajta fájdalommal az anya, — ám haljon meg gyermekem, ha igazságtalanul vádolom!

A bába, hogy napnál fényesebbé tegye ártatlanságát, a gyermek alfelébe tüt szurt bele, minek folytán a gyermek rögtön meg is halt. A bába ártatlansága így bele lett volna a világ előtt bizonyítva, ha — a chinai isten ezt nem türethetvén, — az isten nyíla legott meg nem ütötte volna, de megütötte!

A minap egy leány beállt szolgálónak és az asszony kérdésére:

— Tud-e főzni? — azt feleli:

— Nem!

— Hát mennyi bért kíván?

— Csak hét forintot, volt a felelet, — azután reggel kávét, kétszer egyhéten pecsenyét, minden vasárnap szabad kijárást, farsangon pedig az álarcos bába mehetést; ezenkívül naponkint vacsorát katonája számára.

— Nem tudni már most, hogy a bér több-e vagy a deputatum?

— Nagysád! vannak már gyermekei?

— Hát nem tudja ön, hogy özvegy vagyok?

— Ah ezer bocsánat! Azt hívem, még hajadon.

N-Becskerek, 1874. nov. 3.

Ha két alispánja volna a megyének, következésképp lehetne — csekély véleményünk szerint — köztük felosztani a teendőket.

Az első alispán, mint a megyének első tisztviselője és kormányzója köteles lenne:

1-ör. Vezetni a törvényhatóság nevében a közigazgatást.

2-ör. Végrehajtani a közgyűlés határozatait.

3-ör. Átvenni a törvényhatóság közönségéhez intézett kormányrendeleteket, leveleket, jelentéseket, folyamodványokat.

4-er. Végrehajtani a kormány rendeleteit.

5-ör. Aláírni a törvényhatóság nevében kiállított okmányokat, leveleket és felterjesztéseket.

6-ör. Őrizni a törvényhatóság pecsétjét.

7-er. Utalványozni a költségvetésen belül a pénztárra.

8-ör. Rendelkezni a törvényhatóság tisztviselőivel.

9-er. Intézkedni a katona elszállásolási ügyekben.

10-er. Elrendelni a karhatalmat.

11-er. Megvizsgálni a házi pénztárt.

12-er. A közgyűlésnek és a főispánnak jelenteni a megye állapotáról.

13-ör. Éber figyelemmel kísérni a népnevelés ügyét, és e téren mindent megtenni, mit a szent czél elérése a hatóságtól követel.

14-er. A törvényhatóság előhaladása czéljából üdvös intézmények létesítésén fáradozni, forrásokat teremteni, a szellemi és anyagi jólét elérésére, és buzgalkodni a törvényhatóság felvirágzása körül.

15-ör. Minden törvényes eszközzel oda működni, hogy az ipar, kereskedelem és földművelés emeltesse.

16-ör. Akadályozni a nemzetiség és valláskülönbségből netán eredő sürüldősöket és viszályokat.

17-er. A művészetet istápolni.

18-ör. Eljárni mindazon ügyekben, melyeket a törvény az alispánra biz.

A másod alispán teendője lenne:

1-ör. Az első alispánt akadályoztatása esetében helyettesíteni.

2-ör. Előkészíteni a közgyűlési tárgyakat, és gondoskodni az egyes ügydarabok teljes felszereléséről.

3-ör. Az állandó választmányban (a mennyiben ezen a közigazgatás menetére kártékonyan ható intézmény továbbra is fenntartatik) úgy más küldöttségben is elnökölni.

4-er. Fegyelmet gyakorolni a csendbiztosok, csendőrök és pandurok felett, (érintetlenül hagyatván e tekintetben az első alispánnak a törvényben gyökeredző joga.)

5-ör. Elnökölni az újjonczállítási bizottságnál.

6-ör. Intézkedni az útlevelek és nősülési engedélyek ügyében.

7-er. A közkorházak megkereséseiben eljárni.

8-ör. A kézbesítési ügyeket elintézni.

9-er. Felügyelni a közmunka mikénti teljesítésére, az utak és közlekedési eszközök állapotára, vám és révekre.

10-er. Gondoskodni a faiskolák jó karban tartásáról, és az utak befásításáról.

11-er. Felügyelni a megyei levéltár vezetésére.

12-er. Kezeleni a közbiztonság és rendőrség ügyét.

13-ör. Évenként megvizsgálni a szolgabírói hivatalokat.

14. A főorvos hozzájárultával kézen tartani a közegészség ügyét.

15-ör. Ellenőrizni a községi jegyzők által kezelt marhajárlati ügyet.

16-ör. Végrehajtani a reá bizott közgyűlési határozatokat és alispáni rendeleteket.

Nem tagadható, hogy a két alispán közt felosztott munka üdvösebb eredményt

szülne a közigazgatásra nézve a jelenlegi-
nél, és hogy a cél, mely felé törekszünk,
könnyebben értnék el: mert a teendők
halmazát egy alispán nem képes elvégezni,
s vagy kénytelen elhanyagolni a legfonto-
sabb ügyeket, vagy az idő megtakarítása
indokából felületesen eljárni, hogy fel ne
akadjon; pedig a másod alispáni állomás
rendszeresítése által nem hozták semmi
új intézmény létre, következésképp nem
sértették sem törvény sem régi szokás, a
házi pénztár pedig igen csekély mérvben
terhelte, de nagy lendülettel nyerne
maga a közigazgatás, melynek ágai oly sok-
oldalúak, hogy azokat csak a gyakorlathól
lehet megismerni, és csak abban figye-
lemre méltani.

Az adminisztráció egyik főágát képezi a
törvényhatóságok a községek felett gya-
korított törvényes felügyeleti joga, szük-
séges tehát, hogy e tekintetben is némi re-
formokról gondoskodjunk.

A községek önkormányzata korlátozva
van az 1871. évi XVIII. t. cz. 26., 103. és
105. §§. által, miután az e szakaszokban
említett ügyek felett hozott községi határo-
zatok csak a megye bizottsága részéről
nyert helybenhagyás után hajthatók végre.

A megyei közgyűlések száma igen cse-
kely még akkor is, ha rendkívüliek is tar-
tának, s ennek következtében sokszor kell
hónapokig várni a községnek, míg egy ál-
tala hozott, a község anyagi és szellemi jól-
létének előmozdítására célzó, annak va-
gyonát és közügyét érdeklő, egyébiránt a
törvényben gyökerező határozat a megye
bizottsága által jóváhagyatik, mi nem ritkán
pótolhatlan anyagi károkat von maga után,
és a községnek fejlődését előhaladását nem
kísérve gátolja, és közügyére zsi-
basztólag hat.

S mert virágzó községek nélkül nem
képzeltető virágzó törvényhatóság, e nél-
kül pedig nem lehet boldog az ország; ez
utóbbinak érdekében célirányos lenne vál-
toztatni a dolgot, és felhatalmazni az al-
ispánt, hogy a törvényhatósági tisztviselő
meghallgatása mellett, jóváhagyhassa a
fentírt községi határozatokat.

Oly községi határozatok felett, mely-
k az 1871. évi XVIII. t. cz. 26., 103.
és 105. §§-ban nem foglaltak, és nem
a községek közös ügyeit, hanem egyes fe-
leket érdeklő, másodfokú döntés az al-
ispán, ne hogy a hosszadalmas közgyű-
lési elintézés által késleltessék az egye-
sek ügye, és jogaikon csorba ejtessék.

Válasz.

N.-Beeskerek, 1874. november 3.

A „Banater Post“ egy vezércikket hoz
az utolsó számban, és korholja azon megyék
hatóságát a melyekbe a polgárosított határör-
vidék bekebelezett, s mondja: hogy semmit
sem tesz a megye a polgárosított határör-
vidék; hogy ott ama intézmények, melyeket
a katonai uralom létesített, — elenyésztek;
hogy a volt katonai középületek romba dőltek;
hogy a faiskolák elpusztultak; hogy a faszorok-
nak hire sincsen; hogy a községekben az is-
kolázás rosszul megy; hogy a szegény em-
berek házai pusztulnak; hogy az ipar, keres-
kedelem és földművelés tönkre tetetik; és hogy
isten tudja mi minden történik; hogy végre
nem a határvidéki községeknek való az au-
tonómia, hanem a gyámság, s hogy ezekre a
vármegye nem ügyel, tehát a vármegye oka
mindennek.

A cikk végén beismeri, hogy a polgáro-
sított határvidéki magyar, német, szláv és
horvát lakosai boldogulnak ugyan, de a szer-
bek és románok tönkre mennek.

Nem szólnak volna a dologhoz, mert most
a cikkirő túlzásait nevésségeknek tartjuk, de
szólunk azért, és pedig mint Torontálmegye
tagjai, mert lesznek a kik a tárgyba nincsenek
beavatva, és könnyen elítélhetik a vármegyét.

Mindenekelőtt tudja meg a cikkirő, a
miről bizonyosan van is tudomása, hogy a
vármegye 1873 évi September havában
vette át a végvidéket.

Lehetetlen, hogy egy rövid év alatt minden
a katonai uralom által létesített intézmény ele-
nyészett; lehetetlen hogy az épületek ezen egy
év alatt romba dőltek; lehetetlen hogy 12 hó
alatt a faiskolák elpusztultak, és a faszorok ki-
vágattak, — ha mind ezen tárgyak ez előtt
12 hóval oly pompában állottak, mint azt cikkirő
mondja.

De a cikkirő meg nem gondolta a dol-
got, ő a vármegyét akarta piszkolni, és kellett
hozzá tárgy, tehát belekapaszkodott abba is,
a mi egészen máskepen áll.

Hiszen azon középületek, miket a vár-
megye a katonai államtól átvett, ez idén is
tataroztattak, és a legjobb karban vannak.

Faiskolákat nem találtak, ezek már a kir.
biztosság alatt nem léteztek, honnan tartsa
tehát azokat fenn a megye?

Faszorok ott a hol tavaly voltak, ma is
diszlenek, — a 12 hó alatt a mióta a vár-
megye átvette a határvidéket, nem vágott
onnan ki senki egy bokrot sem.

A tornászatra megkívántató eszközöket
és tárgyakat már 4 év előtt, midőn a kir. biz-
tosság vette kezébe a gyeplőt, elpusztították,
a vármegye az ily katonai dolgokból mit sem
látott, róluk mit sem hallott, nem tudjuk tehát
mint ronthatót le valamit?

Az iskolázás az azon tanfelügyelőt illeti
a ki Pancsován működött az előtt, és most is
ott uralkodik, miért oka tehát az állítólag rossz
iskolázásnak a vármegye? miért nem mozog
az arra hivatott tanfelügyelő? a vármegye kész
istápolni működését.

Az egész polgárosult világban kapva kap-
nak a községi önkormányzat után, mert abban

rejlik a szabad alkotmány csirája, és mert a
magyar törvényhozás e jótéteményt a polgáro-
sított határvidéki községeire is kiterjesztette
a cikkirőnek az nem tetszik, ő vádolja ezért
a vármegyét és azt állítja, hogy jobb volt az
az idő, midőn ama községek tutela alatt
állottak.

Mi ez egyszer nem vagyunk képesek
megvinni a községektől az autonómiát, és
reájuk esőszakolni a régi időben divott gyám-
kodást, de nem is hisszük, hogy erre a köz-
ségek vállalkozzanak, miután az önkormányzat
mellett jobb dolguk van, és az ellen nem pa-
naszkodik senki.

Egyébiránt maga a cikkirő is beismeri
hogy a magyar, német, szláv és horvátokra
nézve jó a községi autonómia, de a szerbek
és románok pusztulnak.

Ha ez csakugyan úgy van, arról nem
tehet a vármegye, és legfeljebb sajnálkozhatik
azok felett, a kik nem tudják az autonómia
jótéteményeit úgy kizsákmányolni javukra, mint
teszik azt mások.

Higgye el cikkirő, hogy a megye közön-
sége szíven hordja a polgárosított határvidéki
népének sorsát, jobban pedig mint a cikkirő
maga, és hogy az izgalgó szövegnek nem vezet-
nek célra, és nem állapítják meg a nép jól-
létét.

Biztosítjuk a cikkirőt, hogy felszólá-
saira mindég válaszolni fogunk, ha reánk akar
fogyni olyasmint, a mivel távolról sem váldolhat-
tunk.

Megtelt eddig mindent a vármegye, a mire
törvényileg köteleztetik és feljogosítottak, ezen-
től sem mulasztand el semmit, és pedig anél-
kül, hogy bevárná a cikkirő figyelmeztetéseit,
a ki ha jól akar tenni, oktassa azon lakosokat
a kik minden irányban hátramaradnak, bizo-
nyára háládatosb munkát teljesítenek.

Egy bizottsági tag.

A közérkölcsök falun.

Adjatok új vért a társadalomba. Fedez-
zések fel a csalódások. Tanítás által nemesít-
sék a szívet, ekkor megújulnak a régi jó er-
kölcsek; különben sirva nézhetek a foltok,
romlások és ezerféle kihágásokra, melyek falun
büntetlenül követgetnek el.

A könnyelmű és saját gondjaitól nyomott
ember felületesen elsuhanik a posványok fe-
lett, s nem tudja, hogy a bünök undok sará-
ból kifejtett légkör az egész község belsősé-
gét megtölti miázmakkal, s beüt a ragály,
hullik az ember az isteneknek emelt oltárok
előtt rakásra!

Nézi a pap, nézi a mester, nézi a jegyző,
nézi az öreg- és kisbíró; nézi az előjáróság
az értelmiség; legfeljebb fejtegetnek az
erkölcsi hullottak felett, s szabadon folyik a
garázdalkodás.

Nem mondjuk, hogy a régebbi multból
kóranyagot nem hoztunk át a jelenbe; de hogy
az utolsó 8—10 esztendő a romboltságok szá-
mtalan forrását nyitotta meg, csak az nem látja,
a ki beköti szeméit!

A tolvajlás ma már a megszokott férfi és
asszony mulatság.

Egész éji dorobozás a korcsmákban ré-
szeg fő mellett beütött koponyák, elékteleni-
tett arcizmokkal, hősi erények. Két három
czigány rángatja a kitékert nótákat, s az asz-
zony- és léányserg uszik a férfiak karján,
bekacsintva a kanocsóba is; egyet-egyet kur-
jontva is, míg a felkelő nap meg nem szűnye-
ni a mámoros, halvány arcokat, melyeken
egész nap az álom út tanyát az egészséges
pir helyét, mely az erő és munka jelképe!

Az utcák fel vannak forgatva lármától;
a bekés polgárnak nincs nyugalma, s hiában
epekedik adósorvadási bajjaiban a méltán kö-
vetelhetett rendért, nem találja azt meg sehol!
A jegyző nem akar újat huzni a község
subancaival, háborgókkal.

Bíró urannak sok a keresztikója, szé-
les az atyafisága.

Más még aztán ki parancsolna?
Vannak kivételek, rendszerető községek,
de bizony könnyen meg lehet olvasni.
Valakinek lezuhni a bőré, — kérkedő
vitéség!

Bordélyházakban dologtevő naphöl ünne-
pet csinálni, — kivételként a szeméremből s
nyakig állni a sárban, — megszokott napi-
teendők.

Ünnepi napon megcsufolni a „Miatyánkat“;
zavarni az imádkozókat; megtagadni a vallást,
s beállni istenkáromlóknak — nem is valami
hajmeresztő ritkaság!

Ma meglopnak! Holnap kirabolnak; Hol-
napután felgyujtanak! S hogy egy bór se ma-
radjon rajtad: adósd, cseléd és munkásaid
agyoncsálnak, s te csak arra születél, hogy
minden fertály év elején levélközvetve, — mez-
telenül menj adót fizetni!...

A státusnak élni kell, hábar kaszája kol-
dustarisnyákkal van is körülárgatva!

Lehet rongyos, szegény az állampolgár,
békében zavart vagyonából kiforgatott, csak
adóját izzadja ki, mert az államnak nagy
gyomra van.

A városok épen nem kivételek; sőt ott
még több alkalom van rosra, erkölstelenségre.

Igy megy ez évek óta vasárnap, hétköz-
nap, sátorosünnepeken; ha egyik gazember ta-
lán alszik, a másik bizonyosan ebren van, de
a munka folyik, a szív, a lélek és erkölcsök
rovására!!

A mely község kivétel, az méltán meg-
érdemli, hogy neve aranykőbe irassék; van
ilyen is, s csak jó példák maradnak a jövőnek.

Politikai versengéseink hirtettek a gazt,
mihelyt megtelepíték szabad joggal a helyelést,
munkátlanúságot, s most nincs, ki nekik fel-
mondja a szállást.

Mindegyik pártól vesztegetés, itatás, be-
czelés annyira kivételként szokásából, egymás
ellen uszítja a polgárságot, hogy a gyűlölet
és ellenségeskedésben ott hagyta hízi isteneit,
megcsufolta, s neki adta magát az ingyenelés-
nek, holott az egyedüli orvosság minden rossz
ellen a munka, mely felejtet, erőt ad, és ön-
állást, bizalmat!...

Társadalmunkban felfedezni az emész-
tő bajokat, nem kell nagyító üveg; látható pusztá
szemmel, egészen az undorodásig.

S midőn a fenésedés napoként terjed az
ép tagokra is, kevés a gyógyverő.

TÁRCSA.

Egy tél a föld alatt (az éjszaki sarkvidéken).

(Vége.)

Több ízben megkísérletelt a katonaiállítás
a Lappok között, de eredménytelenül, mert az
ékes kis vitézek roppant nevésségek voltak
Svéd és Norvég óriási pajtásaik mellett, csakis
egy svéd-laplandi lövészcsoport létezik, mely
hőcipőkben teszi a határvári szolgálatot; —
de ha nem állítanak magas termetű emberek
mellé a Laponok, úgy igen jól veszik ki ma-
gukat. Egyébiránt a Laponok megvetik Nor-
vég és Svéd szomszédait s általában a dél
lakóit s azokat ostobáknak és otrombáknak
eselleneknek tartják s azt hiszik, hogy ezek-
nek a természet óriási tagokat adott kárpót-
lásul az agyvelőért a miből kevesebb jutott
nekik; s az éjszakai valóban azon vélemény-
ben vannak, hogy a ki Lappokkal üzletbe bo-
csájtkozik az megcsalatik s igaz, hogy ezen
kis emberek bár nagyon ártatlanoknak tetteik
magukat — igen furlangosak és ravaszok. De
belsőjében ezen törpe népség mégis a test
hosszúsága és nagyságát mindenek fölé he-
lyezi, így p. o. jól tudom, hogy Wau Péter
igen büszke arra, hogy vállamig ér s arról is
meg vagyok győződve, hogy nem egy ifju
legény szívesen adta volna ifjuságát cserébe
magas termetéért, ha mindjárt termetemmel
koromat is át kele volna vennie.

Másnap reggel új meglepetésben része-
sültem. Kialtás hangzott le a felső földről,
mely álomból felébresztett, kibújtam s azt
találtam, hogy a sziklák a sötét fenyvesek és
végtelen lapok csillogó és vakító fehérségü
hóval fődve. Tehát minden oda volt, a szép
virágok az éneklő madarak, a vadgyülemesök,
melyek minden lépten nyomon kinálkoztak, a
viruló pusztá és a zöld fü mind el voltak te-
metve az egyforma hólepel alatt, és pedig
mindaddig míg a jövő nyár ismét meghozza a
napot. Csak az vigasztalt, hogy nem volt oly
nagy a sötétség, mint a minőnek vártam. Egy
neme a homályos csillamló, világosságnak te-
rült el a földön hasonlóan a kód által megtört
holdfényhez. De az éjszaki szél még keményen
fújt s midőn kint állva körülnéztem a hóhelyek

ismét hálni és keringni kezdtek mintha az el-
hunyt nyarat mind mélyebbre akarnak temetni.
„Erősen fosztják a vadlud tollakat oda
fenn az éjszakai“ mondá Wau Péter nem is
gyanítva, hogy ezen közmondás nemcsak Lapp-
landban, de a távolabbi délen is használatik.

Most már mindnyájan letelek nyári öltö-
zékünket s többszörösen beburkoloztunk gya-
pot és bundákba, és megkezdettük téli fogla-
latosságunkat. Különös egy idő állott be, mely-
ről nem tudhatta az ember nappal avagy éjjel-
e vagy pedig mindkettő, de tán egyik sem. A
lámpások folytonosan égtek a hegedűk és do-
bok a csontfaluva és a kürt nem szüneteltek
három órát egymásután, s nem volt rendes
ideje az evés, alvás, dolog és mulatságnak,
sőt ellenkezőleg a zene, azon egyszerű mun-
kák, melyek a föld alatt teljesíthetők voltak, a
tánc és főzés, az evés, ivás és fecsegetés nem
is említve — a napnak huszonegy órájában
folyton követtek egymást a nélkül, hogy va-
lami különbség tétellett volna a nappali és
éjjeli órák között.

Ha valaki elálmósodott lefeküdt és aludt,
az éhesek ettek, a szomjasok ittak, a folyton
lángoló tüzhelyen különböző ismeretlen étkeket
főttek, a hegedűk, dobok mintegy önmaguktól
szóltak, az iramszarvasok etelve és fejve let-
tek, nyírfából álltak és szaruból apróságok fa-
ragtattak mesék mondattak bámuló hallgatóság
előtt, és ez mind egyszerre történt. Utóbb
már nem is néztem órára vagy legfeljebb
gépiesen akarattalul tettem azt. Úgy járkáltam
mint egy alvajáró, álva almodtam. Ezen cso-
dálatos ténnek nagy részét nem épen kelle-
metlenül, de mintegy álomban töltöttem el,
hirlapokat természetesen nem kaptam a világ
miattam tehetett a mit akart, napvilágban volt
az, én pedig éjjeli sötétségben. Magától ért-
hető, hogy leveleket sem kaptam, mert a posta
a nappal együtt ki volt rekesztve, és én egy
sajátszerű, csak lámpák által megvilágított
holdvilágos éjjeiben éltem.

De azért nem éltem mindég a föld alatt,
ha az idő szép volt az iramszarvasok kihaj-
tattak, hogy kint mohokat keressenek, melyek
ket első lábakkal kapartak ki a hó alól. Va-
dászati kirándulásokat is tettünk; vadásztunk
és pedig eredményesen fehér farkasok és fehér
nyulakra, madarak és egyéb állatokra, melyek
mind fehér téli mezű öltöttek. Volt egy vad-
ászat hermelinke, egy pedig fehér rókákra,
de sőt egy ízben nagy harc volt egy óriási

medvével, mely állat iránt a Lappok bizonyos
babonas tisztelettel viseltetnek s „varázsló
nagyapó“ elnevezéssel illetnek, de melynek az
éléskamrák ellen irányzott löpésait végtére
megunták.

Már a farkasvadászatok is veszélyesek
voltak, de a borzalmas medve még több dolgot
adott; vadászánk közül a négy legjobbat meg-
sebezte, a kutyákat roppant talpainak utesével
üzte szét, s már majdnem az egész társaságot
megszalasztotta, midőn szerencsére egy lövés
által leterítettett. És mily szánkázasokat tet-
tünk! Mily élvezet a fagyott havon az iram-
szarvas szánon repülni, sebesen mint egy
solyom, a szerszámon lévő csengők zenéje és
a kocsis éneke mellett, ki ezzel tüzi fogatát
a míg szélsőbességgel rohan a vakító fehérség
lápokon keresztül, csak egy kellemetlen
van a dologban, hogy a lélekzetet elveszítik az
ember a nagy sebeség miatt; midőn már
kissé megszoktam ezt, és magam akartam haj-
tani a sebes állatok elragadtak s őt ő magas
hóban kifordították úgy, hogy a kis ember-
kének hahotája kíséretében csufosan kiásva
lettem a hó alul. De mégis nagy élvezet volt
a szánkázás habár két ízben majdnem meg-
fagytam úgy, hogy több ideig hóval kellett
dörgölnöm még ismét magamhoz tértem, de
még rosszabb volt a hóvaktság, mely egyszer
meglepett, tizenegy napot kellett teljes sötét-
ben töltenem, és mit sem használt azon szemre-
hánys, melyet magamnak azírtam tettem, hogy
bajomnak oka egyedül magam vagyok, mert
a jó tanácsra nem halgatva nem akartam hő-
szeműveget fel tenni, de sötétségben kelle-
metlenségét enyhítették a barátságos kedves
kis emberkék, kik folyvást velem foglalkoztak
előttem énekeltek és valódi gyermekiesen ko-
moly hiedelemmel különféle boszorkányméseket
mondottak el nekem. Midőn szembajom elmúlt,
köszönettel elfogadtam a hőszeműveget és a
hó nem vakított többé.

Igy folyt le a tél. A Lappok az ő cso-
dálatos némileg pogányos életmódjuk és szo-
kásaik dacára mindég egyformán barátságosak
derültek szelidek voltak, de mégis sokszor
bántott azon gondolat, hogy mi történnék ve-
lem, ha komolyan megbelegedném s ők az ő
orvosuknak, illetőleg varázslójuknak átadnának
ki bűbajos dobját szokta verni a beteg felett,
és varázsszavakat mond felette mint az ameri-
kai vadaknál van szokásban. De azért nem
kell hinni, hogy a Lappok pogányok, ámbár

az 1700-dik évben Gunner püspök talált még
köztük néhány pogányt, kik egy fekete követ
imádtak. Ellenkezőleg még papunk is volt Ku-
blitzban, de ez is egy benszultott Lapp volt,
ki azon kevés ismereteket, melyeket magának
Upsalában szerzett ismét elfeledte s bizonyonyal
ő maga is teljesen lőtt a helység varázslójában,
ki büszkén és titokteljesen járt kelt közöttünk
kék öltönyében, a pap semmiesetre sem volt
az az ember, ki képes lett volna a babonát,
melyben ő maga is hitt kiártani. A varázslón
kívül volt még két boszorkányunk is, kik nagy
tekintélyben álltak, manószertű vén banyák
voltak ezek, kik fehér rókából készült hegyes
süvegeket viseltek. Mindezek dacára az én
Lappjaim magukat sokkal polgárisultabbaknak
tartották mint éjszakai szomszédaitak „rossz
emberek vannak ott az éjszakai“ mondá ne-
kem sokszor Wau Péter, „ha ön oda menne
félelmükben, hogy ön bántathatná őket, lőnének
önre; kannibalok azok s fegyvereik soha sem
hibáznak.“

Végre „a vig tánczosok“ majdnem elfe-
ledtem említeni a legcsodásabb, leggyönyörűbb
látványt mindazok közül, melyek valaha gyö-
nyörködtették szememet, s melyhez hasonlót
egy egész festésakademia sem volna képes
előállítani. Az éjszakai fények a tél közepe táján
rendkívül gyakoriak és fényesek voltak, de
különösen egy ízben, midőn egy szánkázásról
hazatértem, kocsisom színt megijesztett olyant
kiállott. Soha sem felejtendem ezen látványt.
Az egész égboltozat sokszínű fényből alakult
csarnokot képezett, kék, narancsszín, sötétvörös
tűzszínű, majd ismét mint izzó arany, majd
pedig mintha villogó drágakövekkel lett volna
megrakva, s mindez vakító fényben összevetve,
a míg lent a láthatáron a fehér hólepel é-
rintve száz meg száz prizmatikus tűzűből alakult
oszlopok forogtak és phantastikus tánczot jár-
tak. A képeket nem alkothat magának ily
látványt. Ezek voltak a „vig tánczosok“ a
csodálatos éjszakai fények. Valóban szép tél
volt s majdnem sajnáltam, midőn mindnyájan
ismét felmentünk a dombra, hogy első ízben
üdvözöljük az újból megjelenő napot, mire
azután a nap és vele egyidejűleg és rögtön a
nyár is beköszönlött s elkészítetett számomra
a csolnak s én manószertű házigazdámól el-
bűcsúzva elutaztam. **

Egyik azért nem lép fel orvosul, mert nem hivatása; kinek nem vizsket ne vakarja. A másiknak volna rá hivatása, hatalmas is, de nincs annyi önállósága, bátorsága, hogy parancsolni merne.

S itt a fő-hiba. Ha valaki törvényt tart a kezében hivatásánál fogva, — habár törvényeink minden tekintetben gyengék is viszonyainkhoz, — szeretjük hinni, hogy hazánkban az még sértetlen.

Csak hogy kevés ember tart növénykönyvet a kihágásokkal szemben, félvén a népszerűségiért.

S pedig míg e tekintetben spártai szigorral nem lépünk fel a kórányagot mindig többben bérbe oltja be az erkölcsatlenség; naponkint több lesz az elesettek száma.

De ne is csudáljuk aztán:
Ha meglopnak:
Ha feigyujtanak:
Ha nem megy a munka:
Ha megcsalnak minden nyomon:
Ha az erkölcs, vallás, jó szokások kigunyoltnak:
Ha telepedési jogot kér a nyomor!
De sok „ha” — t lehetne még mondani!.. „S.”

A métermértékek ismertetése tárgyában

(Folytatás és vége.)
A régi súlymértékek átváltoztatási táblája ujakra. (Rövidség okáért a kilogram k.-val, a dekagram d.-vel és a gram g.-vel jelöltük.)

1) Latok átváltoztatása dekagramokra és gramokra.

Ennyi lat	Hány		Ennyi lat	Hány		Ennyi lat	Hány	
	d.	g.		d.	g.		d.	g.
1/16 (1/16 quintil)	—	1	1	1 7/16	17	29	7 1/2	
1/8 (1/8 quintil)	—	2	2	3 5/8	18	31	5	
1/4 (1/4 quintil)	—	4	3	5 1/2	19	33	2 1/2	
1/2 (1/2 quintil)	—	8	4	7	20	35	—	
3/4 (3/4 quintil)	—	12	5	8 1/2	21	36	7 1/2	
1 (1 quintil)	—	16	6	10	22	38	5	
1 1/16	—	17	7	12 1/2	23	40	2 1/2	
1 1/8	—	18	8	14	24	42	—	
1 1/4	—	20	9	15 1/2	25	43	7 1/2	
1 1/2	—	24	10	17	26	45	5	
1 3/4	—	30	11	19 1/2	27	47	2 1/2	
2	—	36	12	21	28	49	—	
2 1/16	—	37	13	22 1/2	29	50	7 1/2	
2 1/8	—	38	14	24	30	52	5	
2 1/4	—	45	15	26 1/2	31	54	2 1/2	
2 1/2	—	48	16	28	32	56	—	

2) Bécsi fontok átváltoztatása kilogramokra.

Ennyi bécsi font	Hány		Ennyi bécsi font	Hány		Ennyi bécsi font	Hány	
	k.	d.		k.	d.		k.	d.
1	—	56	8	4	48	60	33	60
2	—	112	9	5	45	70	39	20
3	—	168	10	5	50	80	44	80
4	—	224	11	20	90	50	40	40
5	—	280	12	20	100	56	—	—
6	—	336	13	20	110	—	—	—
7	—	392	14	20	120	—	—	—

Példák: a régi súlymértékeket átszámítani ujakra.

1) 11 és 7/16 lat mennyi az új mértékben?

A 1) fejezet szerint:
11 lat annyi mint 19 dekagram 2 1/2 gram 7/16

Összesen: 20 dekagram, tehát 11 és 7/16 lat annyi mint 20 dekagram.

2) 8 font és 16 lat mennyi az új mértékben?

A 2-ik és 1-ső fejezet szerint:
8 font annyi mint 4 kilogram 48 dekagram. 16 lat — — — — — 28

Összesen: 4 kilogram 76 dekagram, tehát 8 és 1/2 font annyi mint 4 kilogram és 76 dekagram.

3) 5 bécsi mázsa hány métermázsa?

Mint hogy e mázsák között az a viszony van, mint a font és kilogram között, a 2-ik fejezet szerint:
5 bécsi mázsa annyi mint 2 métermázsa és 80 kilogram.

4) 8 vámfont hány kilogram? Mint hogy 2 vámfont tesz egy kilogramot, 8 vámfont annyi mint 4 kilogram.

5) 17 vámmázsa hány métermázsa? Mint hogy 2 vámmázsa tesz egy métermázsa, 17 vámmázsa annyi mint 8 métermázsa és 50 kilogram.

Összefoglalás.

Tekintsük át a fentebbiekben mondottakat még egyszer, hogy az eddigi bécsi mértékeket az új méter-mértékekkel könnyebben összehasonlíthassuk.

A közfoglalomban most divatozó mértékeink ezek:

Ól, Láb, Havelyk, Rőf, Akó, Pint, Itcze, Mészely, Verdung, Mero, Véka, Gabna-itcze, Bécsi mázsa, Vámmázsa, Bécsi font, Vámfont, Lat, Quintli,

a hosszúságok mérésére.

a folyadékok mérésére.

a száraz tárgyak mérésére.

a súlyok mérésére.

Van tehát összesen tizenhét különböző mértékünk! És ha az egyik mértéket egy

más, ugyanolyanmértékre át kell számítani, sokszorozni vagy osztani kell. Hol 2-vel, hol 6-tal, hol 12-vel, hol 28-czal, hol 32-vel, hol 64-gyel, hol 80-nal, hol pedig 100-zal!

1876-tól kezdve, a közfoglalomban követhető mértékek lesznek:

Méter, Centiméter, Hektoliter, Liter, Centiliter, Métermázsa, Kilogram, Dekagram és nagy néha a gram.

a hosszúságok mérésére.

a folyadékok s száraz tárgyak mérésére.

a súlyok mérésére.

Lesz tehát összesen kilencz különböző mértékünk: épen félfányi, mint a mostani. És ha egyik mértéket egy más ugyanolyanmértékre át kell számítani, — egyellen egy, csak ritkán előforduló eset kivételével — mindig csak 100-zal kell sokszorozni vagy osztani épen úgy, mint mikor krajczárokat vagy osztani épen úgy, mint mikor krajczárokat kell átszámítani. A méterben t. i. 100 centiméter, a hektoliterben 100 liter, a literben 100 centiliter, a métermázsaiban 100 kilogram és a kilogramban 100 dekagram foglaltatik.

Csak akkor — és ez a közfoglalomban, kicsinysege miatt, csak igen ritkán fogja magát előadni, — csak akkor, ha dekagramot gramra, vagy gramot dekagramra kell átszámítani, történik a sokszorozás vagy osztás 10-zel, mint-hogy a dekagramban nem 100, hanem 10 gram foglaltatik.

Könnyebb áttekinthetőség kedvéért állítsuk egymás mellé a nagyságukra nézve egyenlő rangú mértékeket, akkor azok így fognak rendezkedni:

	1	2	3
Pénz-	Százas	forint	krajczár
Hosszaság-	—	méter	centiméter
Tartalom-	hektoliter	liter	centiliter
Súly-	métermázsa	kilogram	dekagram.

Ha az e kis táblázatban előforduló mértékek közül valamelyik rovatbelit az utána következő rovatbelire át kell számítani, úgy 100-zal sokszorozni kell; ha ellenben valamelyik rovatbelit az öt megelőző rovatbelire kell átszámítani, úgy 100-zal osztani kell.

A méter-mértékeknek, latinvaló, a mostani mértékhez képest, ami a számítás egyszerűségét és könnyűségét illeti, összehasonlíthatatlan előnye van. Nehány év mulva, ha az új mértékeket tökéletesen megszoktuk, csodálkozni fogunk azon, hogy miért nem rendelték el az új mértékeket már előbb és miért engedtek bennünket oly sokáig vesződni azokkal a régi, nehézkes számítású mértékekkel.

A baj és kellemetlenség addig fog tartani, míg a régítől el nem szokunk és az ujba bele nem szokunk. Jó darabig a régi mértékek szerint fogunk gondolkodni, ambar az adas-vevés már az újak szerint fog történni. Az átzökkenés ezen idejében gyakran kell majd a régi mértékeket átszámítgatni az ujakra. És ez bizony meg kell vallani, fáradságos munka lesz, mivel az átszámításra való viszonyszámok meglehetősen bonyolultak. Állítsuk egymás mellé e megközelítő viszonyszámokat még egyszer:

1 méter	annyi mint 38 bécsi hüvelyk.
7 méter	— — — — — 9 rőf.
100 centiméter	— — — — — 38 bécsi hüvelyk.
4 hektoliter	annyi mint 7 akó.
8 hektoliter	— — — — — 13 mérő.
7 liter	— — — — — 10 itcze.
9 centiliter	— — — — — 1/2 verdung.
56 métermázsa	annyi mint 100 bécsi mázsa.
1 métermázsa	— — — — — 2 vámmázsa.
56 kilogram	— — — — — 100 bécsi font.
1 kilogram	— — — — — 2 vámfont.
7 dekagram	— — — — — 4 lat.
1 gram	— — — — — 1/16 lat.

Az átszámításokat megkönnyítendő, e munkácskában 3 táblázat foglaltatik; az 1-ső, melylyel az eddigi hosszúság-mértékeket pontosan át lehet számítani az ujakra, a 19. lapon, a 2. melylyel a folyadékok és száraz tárgyak eddigi mértékei pontosan át lehet számítani az ujakra, a 28. lapon, és végre a 3-ik, melylyel az eddigi súlymértéket pontosan át lehet számítani az ujakra, a 37. lapon található. Miként kell e táblázatokat az átszámításnál használni, annak megmutatására az illető helyeken több példa ki is van részletesen dolgozva.

Az új mértékek formájával meg lehet előre is ismerkedni azon képes tábláról, mely a központi mértékhatóság bizottság felügyelete mellett e végből készítettet és közhasználatra már ki is bocsátottat.

A földterületek ezentúl is, úgy mint eddig, katasztrális holdak és négyszög ölek szerint fognak magánjogi okmányokba és a telek-könyvbe bejegyezteni. Ezen az új törvény nem változtatott semmit sem.

HIRHARANG.

* Halottak napja. E hét az elhunytak emlékeztető volt. E napot az egyház arra az időre tette, a mikor a hideg már — hulatja az enyészetnek induló fák leveleit; a dér pedig fehér zománczozal vonja be a fűvet, a közelgő tél előpostájaként fűtyűnek a szelek, minden az elmúlásra emlékeztet. A hideg az embereknek a kegyelet emléket nem volt azért képes megfagyasztani, mert e f. hó 1-én a városi temető megnépesült látogatókkal; az est homályban meggyújtattak a lámpák ezrei a sirokon, a szemekben csillagó könnyek, az ajka-

kon a szeretet susogó hangja, s a szívekben örökös fájdalom honolt. Kedveseink sirjánál a kegyelet még nem szűnt meg virasztani. A halottak országa az, hol egyesülünk midnyájan, itt nem létezik különbség, hir, diadvagy, dicsőség, mindenik beéri egy négyszögletű darabkával. Nyugodjatok, ti alvók a föld alatt, s szeressétek egymást ti élők, a sírok fölött.

* Alispáni körút. Megyénk tisztelt alispánja e napokban tért vissza a határvidékben tett körutjáról, hol a szolgabírói hivatalokat és járásokat vette szemle alá. — Örömmel írhatjuk, hogy alispánunk egészen incognito utazott, s még is mindenféle ünnepélyesen fogadták, de kiváltképen Jarkovácson, hol bemenetele valóságos ünnepelet volt. E fogadtatás a határvidékben arra mutat, hogy az ottani kerületek lakói békes jellemű polgárok, kik örömmel olvadtak be megyénkbe. — Adja Isten, hogy a jelenlegi jó egyetértés köztünk soha meg ne zavartassék. — Végül megemlítjük, hogy alispánunk a szolgabírák által kifejtett munkássággal meg volt elégedve.

* A megyebizottsági tagok választása. Megyénkben a tegnapi napon sok kerületben tartották meg a megyebizottsági tagok újbóli választását, az eredményt, és a megválasztott bizottsági tagok névjegyzékét azt hisszük, hogy jövő számunkban már közzé is fogjuk tenni.

* Megyei bizottsági tagok választása. Német-Elleméri kerületben tegnap ment véghez a bizottsági tagok választása a következő eredménnyel. Megválasztottak: Kreminger György, Abaffy Lipót és Kovácsévich István. A választás példás rendben ment véghez.

* Török-Bécsen megyei bizottsági tagokul megválasztottak: Dr. Tauszik Aladár, Szentkirály Jenő és Kropf Sándor urak. A megmaradt régiék Dimitrievis Dániel és Istváni István ügyvedek.

* Egy jó kora kacsa. A fővárosi journalistika, nagy híhóval hirdeti, hogy a napok előtt elhalálozott Jakabffy Gergely 40.000 darab aranyat hagyott volna hátra örökösökének, és pedig úgy, hogy minden egyes darab külön papírosba lett volna betekerve. — Mi biztosan tudjuk, hogy az egészről annyi igaz, hogy az illető igen is hagyott hátra 250 darab aranyat, melyek egyenkint papírosba voltak tekerve. Ennyi igaz az egészről.

* Tiszteletbeli humbug. A spiritisták kik az elhunytak idézetésével töltik az időt, sokféle alakítanak gyülekezetet s minden héten egyszer összejönnek. — Azt állítják, hogy a „hívók” száma igen nagy. Közlebb az északi expedicionál elhalt Krishch-nek szellemét fogják haza idézni. Hm hm! bajosan lesz belőle valami, mert ennek a lelke aligha nem fagyott oda a jéghez? —

* Ritka gavallér. Egy orosz költő, egy egész kötet verset írt kedveséhez: hogy azonban a kötés sem legyen érdektelen, egyik beteges lábát amputáltatni hagyta, s a verseket annak bőrébe kötötte be. Talán ez a monsieur muszka volt a legszerelmesebb ember, nagy oroszországban; — mert — vagy a kötet volt igen érdekes, vagy az illető poeta volt bolond.

* Külső munka. Az ősi vetés minden felé nagyban folyik. Különös hogy megint oly száraz földbe kéntelenek gazdaink vetni mint a mult évben. Igen természetes, hogy mindenféle gazdai kombinációkat lehet hallani.

* Mi az a mindegy? Egy barátunkat a kinek az a jó, vagy ha úgy nevezik, hogy rosz oldala meg volt, hogy adósságaitól nem birt szabadulni, a mult napokban exequáltak. Szomorúságában csak azt a kérdést intézte felperesi képviselő ügyvédjéhez, „hogy nem mindegy-e az ha az illető pénzüszveg ő nála van, vagy a hitelezőnél, hisz mert úgy is új adót vett Gyecy a tőkétől, legalább ő fizeti helyette az adót.” A derék ügyvéd mosolygot, s tovább exequalt.

* Miről beszélnek jelenleg legtöb- bet. Igen természetes, hogy az adó felemelése, és az új adótárgyak életbeléptetése teszi jelenleg a beszéd tárgyát. Vannak kifakadások, de vannak elismerő nyilatkozatok is, azok részéről, kik tudják, hogy az ország zavart financiális ügyein csak ily áldozattal járó operációkkal lehet segíteni. — Fajni fog a seb, de gyógyulás remélhető!

* Nesze semmi fogd meg jól. A lapok annyit írtak a megyéről, hogy ha azt a sok jó tanácsot elfogadja a belügyér úr ő excellenciája, Magyarország lesz az az ország, melyet a jó tanács ol meg. Hiába beszélünk itt legelőször is teremteni kell egyszerűtetet és lelkesedést visszahozni a tabliraknak nem munkaképességét, szorgalmát; hanem jó akaratát, önfelelődozását haszonélvezet nélkül, s azon senkinek nem ártó büszkeséget, mely boldognak érezte magát, ha hivatalt viselhetett — pénz nélkül! — Az oly tanácsadásokkal, mely sok pénzbe kerül, a helyzetben nem hogy könnyitenék de azt bizonyosan csak rosszabbá tehetjük.

* Új zenemű. Táborosky és Pársch jó nevű zenekiadónál épen most jelent meg egy nevezetes zenemű. A holt költő szerelme írta Jókai Mór, melodramái zenéjét szerző Liszt Ferenc. Azt hisszük, hogy e két név felemelítésénél egyéb ajánlatra nincsen szükség.

* A polgári házasságról. Ausztriában közelebb két érdekes nyilatkozat történt. Az egyiket Stremayr közoktatási s kultuszminister tette, ki választói előtt Voitsbergben kijelenté, hogy a kötelező polgári házasság elve helyes ugyan, de behozatalát nem akarja. Ezzel homlokegyenest ellenkezőt nyilatkozott. Giskra brünni választói előtt. Giskra kijelenté, hogy a kötelező polgári házasságot a nép nagy többsége óhajlja, s az mindenesetre behozandó. — Stremayr minister; Giskra pártvezér; — vajjon kinek van igaza?

* Szamar mint rendőr. Ez előtt három héttel, írja a „Kecskeméti”, éjjel két városi rendőr találkozott a városban egy — juhász kinézésű — emberrel, ki maga előtt megterhelt szamarat hajtott. Midőn a rendőrök hozzá közeledtek, az ember megugrott, hátrahagyva a szamarat, melyre kilencz hizott lúd volt felrakva. A lúdok lopottaknak bizonyultak be, és tulajdonosuk által átvétettek, a szamar pedig a tolvaj sajátjának lenni látszott. A rendőrség néhány nap siker nélkül nyomozván a tolvajt, végre a jámbor állatra bizta felkeresését. A városban szabadon bocsátották, s a szegény maczi pár napi séta után az Urgésben egy bizonyos ház kapuja előtt állapodott meg és a szomszédok által az ugyanazon házban lakó, rovott jellemű juhász sajátjának ismertetett fel. Így sikerült a rendőrségnek a szamar közreműködése folytán a tolvajt kézrekeríteni, s így tett a szamar rendőri szolgálót.

* A „Vasárnapi Ujság” november 1-sei száma a következő tartalommal jelent meg: Császka György, püspök (arczéppel). — Mesék. Greguss Agostól. — Maszlag Jankó. Költemény. Pásztoitól. — Fekete márvány. (Dán novella.) — Siremlékek. (Képekkel.) — A tőkenövekedés törvénye. — A vénasszonyok nyara. — A csendes-tengeri nyaspályán, II. (Két képpel.) — Budapesti nyomorultak, IV. Borostyáni Nándortól. — A hétről. — Irodalom és művészet, kozmtézetek, stb. rendes rovatok.

* Nem ismernek határt. Nem lehet elhallgatni azon irmodort, melyet némely esztvésztelt egyén használt. Ugyanis az „Albina” szerkesztője így ír: „Mint fölötté nevezotes és a helyzetre nézve jellemző tényt megemlítjük itt az e napokban végbement demonstrációkat. Az 1849-ben szerepelt tizenhárom honvédtábornok fölalkasztásának 25-ik évfordulója lévén, nagyszámú honvéd gyülekezett Aradra, kik a magyarság több kolompásával együtt napvilágra hozták s diadalmasan körülhordozták a 49-diki forradalom két zászlóját, poharakat ürítettek s beszédeket tartottak a 49-ki eseményekről s a 25 év alatt itélt szenvedésekről; segélyül hívták a magyarok istenét, tőle jobb napokat könyörgöve; a gyászmise után mintegy 500 honvéd és több ezer ember vonult ki a helyszínére, hol a császári haditörvényszék által kőtel-halállal büntetett tábornokok temeték. stb. stb. — És mindezen magyar demonstrációk megvannak engedve! senki sem akadályozza, senki sem veszi rosz néven. A nemzeti és gyászlobogóról, valamint azon két honvédtábornokról a magyar lapok bicsekedve szólnak, és Szapary urat bizonyosan semmi sem akadályozza, hogy mindezen dicsekvéseket örömmel s tetszéssel olvassa; holott ami zászlóink betiltattak, s holott senki sem kételkedik afelől, hogy ha a románok szintén csinálnának eféle demonstrációkat 49-iki mártýrjaik sirjánál, kik a trón, monarchia dynastiáért vértették el, Szapary úr rendőrsége azonnal rajok rohanna, elvenné lobogóikat, megtömné velök a börtönöket, a magyar sajtó pedig hasábjában mindnyájunkat kerékhetőretésre ítelne el.... Hej, magyar urak! Hej uram császár! Nincs ez jól, nincs ez jogosan, az istenne! s mindez nem lehet sem tiszteséges, sem üdvös a...?...” (Már most őszintén kérjük nemzetiségű barátainkat, hogy valjon más országban mit tennének az ily emberrel, ki elég vakmerő lenne ily modorban írni. — Ugyan kérem! Melyik ország bír ennél türelmesebb és elnézőbb kormánylyal. Szerk.)

Rövid hírek.

A bécsi löverseny második napján szép idő, de kevés közönség volt; a „trial-stakes” díjat gr. Eszterhazy M. „Freekirk”-je, az eladó versenyt pedig Captain Blue „Memorandum”-a nyerték meg.

Zubovics Fedor honvéd-főhadnagy vasárnapi d. e. tíz órákor csakugyan megindult a párisi „löhátas” utra egy „Caderos” nevű félvér katonalovon.

Andrássy Gyula, közös külügyminister, mint bécsi lapok írják, visszautazott Terebesre.

Kullmann, Bismarck herczeg megtámadójának porét mult hó 25-én kezdetek meg Würzburgban. Védelmőzöje azt kérte, hogy lelki állapotát szakértő orvosok által vizsgálhassák meg. Mint mondják, Kullmann beszámítható állapotban nem volt tette elkövetésénél. A közvádó 12 évi börtönt kér ellene. Kullmann anyja néhány nap előtt halt meg debolydában.

Karlsbadnak a lefolyt idény által huszezer vendége volt a touristakön kívül.

A „Kisfaludy társaság” Gyulai Pál elnökelete alatt tartotta havi ülését, 11 tag és szép számú hallgató jelenlétében. Volt három felolvasás; első felolvasó Bartalus István, második Szász Károly, harmadik pedig Greguss Agost volt.

Nagy-Szalontán mult hó 25-én tartott körvadászat alkalmából, midőn már a zsakmányt szedegettek össze, a társaság egyik tagjának vállán véletlenül esült a fegyver, s a golyó a mögötte álló Oláh Béla tisztviselő fejébe furdott. — A szerencsétlen 30 éves fiatal ember rögtön meghalt.

Höncz Soma, a kolozsvári magyar kir. tudomány-egyetemnél vegytanársegéd vezetéknevét „Honthi”-ra változtatta.

Dr. Kepes Gyulát f. hó 5-ére várják haza, Beregszászba. Az ottani vendéglő termében nagy lakomára készül a polgárság.

Bokody, hir szerint, mint egyszerű tag szerződött az istvántéri színházhoz.

A pesti nemzeti dalkör elnökségét Kammermayer polgármester elfogadta.

A meráni őszi idény kellemetlen a be-tegek; reggel oly hideg van, hogy tizenegy óráig a szobát kell őrzeni, délután négy óratól kezdve pedig mindig nehéz kőd áll be, minel-fogva naponkint sok vendég el is távozik, Olaszországban keresve enyhébb levegőt.

Gróf Arnimot, miután a vizsgálatot be-fejezték ellene, szerdán délből szabadon ho-csátolták, mint mondják, százezer tallérnyi biz-tositék mellett s megígértette vele, hogy Né-metországot nem hagyja el; családja kísérte a „Charité”-ből a párisi téren fekvő palotájába.

A gothai almanach kiadója kijelenti, hogy korántsem vette ki idej naplárából a gr. Arnim arcképét, mely az idej almanachnak csakugyan czimképe lesz.

Brüsszelben Hugo Viktor banketot adott az oda érkezett Castellar tiszteletére. A latin nemzetek egyesülése a czél.

Londonban a közelebbi statisztikai ki-mutatások szerint jelenleg több zsidó van, mint Palestinában, több skót, mint Edinburgban, több ír, mint Dublinban, több katolikus, mint Ró-mában; minden öt perczre esik egy születés, és minden nyolcz perczre egy haláleset. De azt még sem hiszszük, hogy csak annyi fene-gyerek is legyen benne, mint nálunk akár magában az ország fővárosában. Ha megkérné-nek bennünket, mi szolgálhatnánk ilyes pél-dányokkal is.

A florenczi érsek meghalt.
Sopronmegyéből másodszeri ter-mésről írnak. Az árpaföldeken kikelt és szépen díszlik az árpa, úgy, hogy az idén még egy aratást remélnek. A kedvező őszi napok fris epret is hoztak a boldog soproniaknak. 40 évvel ez előtt szintén ily szerencsések voltak.

Latinovics György, honvéd alezredes mult hó 26-án Bécsben agyonlőtte magát. Le-veleket találtak nála, melyekben gyászos tette indokál életuntségát hozza föl.

Alsó-László mezővárost nagy tűzvész pusztította mult hó 19-én; 130 ház égett le. Egy gazda feleségével 2 rozszal telt zsákok akart a padlásról lehozni, s mindketten benégték. Az összes kárt 90 000 fra teszlik.

Közgazdaság.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1874. évi október havi Forgalm-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.

Allásuk 1874. évi szeptember végével	ft. 352915-72
Betételek október hóban	ft. 10042-22
Összesen	ft. 362957-94
Visszafizetések október hóban	ft. 7468-12
Allásuk október végével	ft. 355489-82

II. Folyó számlai üzlet

Szenvedőleges egyenleg szept. végével	ft. 24670-95
Bevételek október hóban	ft. 2865-22
Összesen	ft. 27536-17
Kifizetett október hóban	ft. 11750-15
Szenvedőleges egyenleg okt. végével	ft. 15786-02

III. Betéti levelek.

Allásuk szeptember végével	ft. 5789-70
Visszafizetések október hóban	ft. 1500—
Allásuk október végével	ft. 4289-70

IV. Leszámitolási üzlet.

Bankvált. A tárcza állása szept. végével	ft. 315295—
Leszámitolt váltók október hóban	ft. 102129-20
Összesen	ft. 417424-20
Visszafizetett váltók október hóban	ft. 109267-88
A tárcza állása október végével	ft. 308156-32

V. Leszámitolási üzlet.

Hitelegylet. A tárcza állása szept. végével	ft. 49555—
Leszámitolt váltók október hóban	ft. 9910—
Összesen	ft. 59465—
Visszafizetett váltók október hóban	ft. 11680—
A tárcza állása október végével	ft. 47785—

VI. Előlegek.

Értékpapirokra. Allásuk szept. végével	ft. 31567—
Adott előlegek október hóban	ft. 1534—
Összesen	ft. 33101—
Visszafizetett előlegek október hóban	ft. 799—
Allásuk október végével	ft. 32302—

VII. Előlegek zálogokra.

Allásuk szeptember végével	ft. 21420-32
Adott előlegek október hóban	ft. 1601-72
Összesen	ft. 23022-04
Visszafizetett előlegek október hóban	ft. 2961-25
Allásuk október végével	ft. 20061-43

VIII. Ingatlan kölcsönök.

Allásuk szeptember végével	ft. 58416-72
Adott előlegek október hóban	ft. 1465-50
Allásuk október végével	ft. 56951-22

IX. Pénz-forgalom.

Pénztárkészlet szeptember végével	ft. 4596-96
Késpénz bevételek október hóban	ft. 123292-63
Összesen	ft. 127889-59
Késpénz kiadások október hóban	ft. 122627-66
Késpénz egyenleg október végével	ft. 5261-93

TÖRVÉNYTEREM.

1874. évi november 4-én a nagy-bees-kereki e. f. kir. törvényszéknek nyil-vános ülésében előadott per:

Előadó: MIHAJLOVITS SÁNDOR, kir. tszéki bíró.
4850. sz. 1874. — Lukits, férj. Mihajev Katalinánál
Lukits Thoda szeb-párdányi lakosmó ellen, örökös-
dési per.

H I R D E T É S E K.

87. sz. közgy. ex 1874.

(3^a)

Pályázat.

Nagy-Becskekerék város képviselő testületének f. é. szeptember 1-én 76. sz. a. kelt közgyűlési határozatával, a polgári iskola, első osztályának fiúk és leányok számára leendő életbe léptetése elrendeltetvén; a f. é. október 6-ki 87. számú közgyűlési határozattal rendszeresített egy igazgató-tanári és egy tanári állomásra, melyek választás útján lesznek betöltendőek, pályázat nyitattik.

Az igazgató-tanári állomás 900 ft., a tanári állomás pedig 800 ft. évi fizetéssel, és mindkettő természetbeni lakással, vagy az ezt pótló 200 ft. évi lakpénzzel van összekötve.

A pályázni szándékozók felhívtnak, miszerint a törvény által meghatározott képesítettségüket igazoló folyamodványaik, ezen pályázati hirdetmény utolsó közzétételének napjától számítandó **4 hét alatt** a polgármesteri hivatalhoz nyújtsák be.

Nagy-Becskekerék rendezett tanácsú város 1874. év október 6-án tartott képviselő testületi közgyűléséből.

104. sz. közgy. ex 1874.

(3^a)

Pályázat.

Nagy-Becskekerék város hatóságánál, egy 900 ft. évi fizetéssel összekötött tanácsnoki állomás üresedésbe jövén, ezen állomásra választás útján leendő betöltésére a képviselő testületnek f. é. október 6-ki 104. számú közgyűlési határozatához képest pályázat nyitattik.

A pályázni szándékozók felhívtnak, hogy képesítettségüket igazoló folyamodványaik, ezen pályázati hirdetmény utolsó közzétételének napjától számítandó **4 hét alatt** a polgármesteri hivatalhoz nyújtsák be.

Kelt Nagy-Becskekeréken, 1874. évi október 21-én.

Manojlovics Miklós,
vár. főjegyző.

Hirdetmény.

(2¹)

A nagy-becskekereki községi iskolaszék f. é. november 1-én tartott ülés határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a 12—15 éves tanköteles gyermekek számára a törvényben előirt ismétlő iskoláztatás f. é. **november 16-án** veendő kezdetét. Felhívtnak ennél fogva a szülők, gyámok és iparosok, hogy az ismétlő iskolába járni kötelees gyermekeiket, illetőleg tanonczaikat f. é. november 25-ig a 25 kor. beiratási és 1 o. ért. ft. tandíj lefizetése mellett az illető tanítóknál annál bizonyosabban irassák be, minthogy ezen határidő letelte után az e tekintetben köteleeseket mulasztók a törvényes büntetésekkel sújtandók fognak.

Az ismétlő iskoláztatás végeztetni fog:

Kedden . . . délután 4 óratól 5-ig,
Pénteken . . . „ 4 „ 6-ig és
Vasárnap . . . „ 1 „ 3-ig.

Kelt N.-Becskekeréken, 1874. évi november 4-én.

A községi iskolaszék.

4467. sz. váltó 1874.

(3^a)

Hirdetmény.

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszék mint váltó bíróságnak 1874. évi június 13-án tartott váltó ülésében, a bányási szeb takaré- és előleg-egylet czéget, valamint annak igazgatója Joannovits Péter ugy következő 30 választmányi tagnak és pedig Dimitrievits György, Stoits Sándor, Joannovits Ljubomir, Neugroschl Mátyás, Kekezes Péter, Andreovits G. M., Fein Móricz, Magyar József, Kókits A. F., Mucsalov György, Mihajlovits D., Georgovits István, Adamovits Sándor, Szekulics K., Aronovits Demeter P., Petrovits Milos, Dujakovits Janos, Lujanszky Koszta, Lazity István, Djakonovits György, Kupuszarovits Miklós, Danilovits G., Dimitrievits Masa, Csokriyan Gligor, Vukov D., Radakovits Gyóka, Gruits Gyóka, Popov J., Petkov Mihály, Popovits Szvetozár, Milinov Koszta, Radits Vászta, Kadits Szava, Mosorinszky Sándor és Jankovits György aláirásai czime bejegyeztetett.

Kelt a nagy-becskekereki kir. e. f. törvényszéknek 1874. évi szeptember 26-ik napján tartott váltó-ülésében.

Várad Mihály,
kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Szerkesztő-társ Kiss Károly.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskekeréken.

6057. sz. v. 1874.

(3^a)

Czégbejegyzés.

A nagy-becskekereki kir. törvényszék váltó osztálya részéről közzé tétetik, hogy 1874-ik évi szeptember 14-én a kereskedelmi egyéni czégek jegyzékébe beiktattatott Popovits Pécz Sándor, gabona-kereskedő és czégbírláló e czég alatt: **„A. Popovits Pécz.”**

Kelt Nagy-Becskekeréken, a kir. törvényszéknek 1874. évi október 14-én tartott üléséből.

Várady M.,
kir. törvényszéki elnök.

87. sz. v. 1873.

(3¹)

Czégbejegyzés.

A nagy-becskekereki e. f. m. kir. törvényszék váltó osztályánál 1873. évi január 4-én a kereskedelmi egyéni czégek jegyzékébe bekebelezetett „Scheiber Berthold” czégbirtokos Scheiber Berthold terménykereskedő.

Kelt N.-Becskekeréken, a kir. törvényszéknek 1873. évi február 22-én tartott váltói üléséből.

Várady Mihály,
kir. tszéki elnök.

5240. sz. váltó 1874.

(3¹)

Hirdetmény.

A n.-becskereki kir. törvényszéknek 1874. évi augusztus 8-án tartott ülésében Blühweisz Mór n.-becskereki szabómester aláirásai czime a kereskedelmi egyéni czégek jegyzékébe beiktattatott; czégbirtokos és üzletvezető a nevezett.

Kelt a nagy-becskekereki e. f. kir. törvényszéknek 1874. évi szeptember 23-án tartott üléséből.

Várady Mihály,
kir. tszéki elnök.

5384. sz. váltó 1874.

(3¹)

Hirdetmény.

A bányási szeb takaré- és előleggyelet javára Panits Pál, Bereng József és Felsenstein F. ellen 75 ft. s járulékaik iránt fogantatott végrehajtás alkalmával emeltt alperesektől különféle ingóságok foglaltak le.

Felhívtnak mindazok kik ezen lefoglalt tárgyakhoz tulajdoni avagy elsőbbségi joggal bírnak, hogy eziránt keresetüket jelen hirdetmény utolsó közzétételétől számítandó 8 nap alatt ezen királyi törvényszékhez annál bizonyosabban adják be, mivel különben csak a vételár feleslegére fognak utasíthatni.

Kelt a nagy-becskekereki e. f. kir. törvényszéknek 1874. évi szeptember 23-án tartott üléséből.

Várady Mihály,
kir. tszéki elnök.

7620. sz. 1874.

(3^a)

Árverési hirdetmény.

A nagy-becskekereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Eisenstädter S. és társai helybeli czégnek 500 ft. tőke és járulékaik kielégítésé végett Staats szül. Lázits Katalin mint Lázits Natalia jog-utódjától végrehajtásilag lefoglalt és a nagy-becskekereki 457. sz. tjkönyvben felvett 1425 fra becsült ingatlan vagyónára nézve a bírói árverés elrendeltetett, s ennek a helyszínén, illetőleg a kir. telekkönyvi hivatal helyiségében leendő eszközlése végett az első árverés határideje 1874. évi **november 17-ik**, a második pedig **december 17-ik** napjára, mindig délelőtti 10 órakor tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél fog a becsáron alól el adatni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzzel letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, és az árverési hatánapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők. Figyelmeztetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviselteségek végett helyben lakó megbízottat rendeljenek és annak nevét és lakását e hivatalnál jelent-
sék be; ellenkező esetben képviselteségek végett gondnok fog kinevezettni, végre

Felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a perrend 466. § értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényüket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az ár-

verés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíthatni.

Az árverés fogantatásával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentése bevérsá mellett meghízattik.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi augusztus 12-én tartott ülésében.

6806. sz. 1873.

(3¹)

II-ik árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagy-becskekereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi augusztus 12-én 6806./1873. sz. a. kelt végzése folytán Szávits, szül. Debelyacszy Evelinnak, Milankov Janka örökösai elleni végrehajtási ügyében folyó évi október 13-án megtartott első árverés vevők hiányában sikertelen maradt, ennél fogva a szeb-elleméri 195. sz. tjkben foglalt 5100 fra becsült 191. sz. ház és chhez tartozó egy egész urbéri telek $\frac{3}{4}$ része folyó évi **november 13-ik** napjára kitűzött második árverés alkalmával a becsáron alul is eladatni fog.

Kelt Nagy-Becskekeréken, 1874. évi október 24-én.

Mihajlovits Sándor,
kir. tszéki bíró mint kik. végrehajtó.

547. sz. b. v. k. 1874.

(3¹)

II. árverési hirdetmény.

A tek. nagy-becskekereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi szeptember 9-én 8001. sz. alatt kelt végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a kumáni 520. számú tjkönyvben Stojanov Szima tulajdoniul felvett ingatlanságra nézve f. é. október 29-ére kitűzött árverés sikertelen maradván f. é. **november 28-ik** napja délelőtti 10 órára tüzetik ki a második árverési határidő.

Kelt N.-Becskekeréken, 1874. évi október 30-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

535. sz. b. v. k. 1874.

(3¹)

II. árverési hirdetmény.

A tek. nagy-becskekereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi augusztus 1-én 7383. sz. alatt kelt végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a mellenczei 12. számú telekjegyzékben Sztankov Mita tulajdoniul felvett ingatlanságra nézve f. é. október 19-ére kitűzött árverés sikertelen maradván f. é. **november 21-ik** napja délelőtti 11 órára tüzetik ki a második árverési határidő.

Kelt N.-Becskekeréken, 1874. évi október 20-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

6892. sz. tkönyv 1874.

(3¹)

II. árverési hirdetmény.

A nagy-becskekereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának f. é. 6892. számú végzésével Bogdanov Józának a mellenczei 1388. számú tjkönyvben foglalt ingatlanságaira elrendelt s f. é. október 27-én fogantatott árverés sikertelen maradván, második árverési hatánapu. f. é. **november 27-ik** napjának reggeli 9 órája tüzetik ki.

Kelt N.-Becskekeréken, 1874. évi november 2-án.

Steingaszner Ákos,
kir. tszéki aljegyző mint kiküldött végrehajtó.

Magyar SORSJEGYEK,

főnyeremény **150,000** forint o. ért.,

huzása f. hó 14-én,

úgy mint ilyenekről szóló eladási levelek jutányos áron kaphatók a

Torontalmegyei takaré- és hitelbanknál.

(2¹)